

第一课：

完璧归赵

战国时，赵王得到了一块宝玉，叫「和氏璧」。这件事情让秦王知道了，他就写了封信给赵王，说秦王愿意用十五个城市来换那块宝玉。

赵王看了信，没有相信秦王了，但也想不出何好办法来。

蔺相如知道了，对赵王说：“让我带着「和氏璧」去见秦王吧，到那里我看情况。如果秦王不愿意用十五个城市来换，我一定把「和氏璧」带回来。”赵王知道蔺相如即个又勇敢又聪明的人，就同意他去了。

蔺相如到了秦国，把「和氏璧」献给了秦王。秦王非常喜欢，自己看完后就让大臣们一个一个地看，然后又传给美女们看。

蔺相如一个人站在旁边，等了很久，也不见秦王说用十五个城市来换宝玉的事情，知道秦王不想用十五个城市来换宝玉。可是宝玉已经在秦王那里，怎么才要能拿回来呢？他想出了一个办法，就对秦王说：“这块「和氏璧」看着虽然很好，可是有一点小毛病，让我指给您看。”秦王一听有毛病，就叫人把宝玉交给蔺相如。

蔺相如拿着「和氏璧」，生气地对秦王说：“您写信给赵王，说愿意拿十五个城市来换赵国的「和氏璧」。赵国的大臣都说，别相信秦国骗人的话，我可不这么想。赵王听了我的话，才把「和氏璧」送来。刚才您看完宝玉，又交给大臣、美女们传着看，却不说用十五个城市来换宝玉的事情。这样看来，您并不想用城市换「和氏璧」。现在宝玉在我的手里。如果您逼

我，我就先摔碎这块宝玉，然后自己撞死！”说着，蔺相如举起「和氏璧」，对着一根柱子，就要摔过去。

秦王怕蔺相如真的把宝玉摔碎，连忙向蔺相如道歉，说：“你不要着急，我说的话都是真的。”说着叫人把地图拿来，指着地图说，“从这儿到那儿，一共十五个城市，都给赵国。”蔺相如心想，秦王常常骗人，就对秦王说：“这块「和氏璧」是有名的宝玉。我送它到秦国来的时候，赵王斋戒了五天，还举行了送宝玉的仪式。现在您要接受这块宝玉，也应该斋戒五天，举行接受宝玉的仪式，我才能把宝玉献上。”秦王说：“好！就这么办吧！他就叫人送蔺相如到宾馆休息。

蔺相如拿着那块宝玉到了宾馆里，叫人把那块宝玉藏在身上，偷偷地从小路跑回赵国去了。

后来秦王知道这件事，后悔已经来不及了，想打赵国吧，赵国已经有了准备，最后秦王只好放蔺相如回去了。

生词

完璧归赵 *wán bì guī Zhào*
(фразеол.) повернути законному власникові, повернути у цілості та безпеці (букв.: «повернути нефрит в цілості до [царства] Чжао»)

赵 *Zhào* (ім.) Чжао (1. китайське прізвище; 2. давнє царство, що розташовувалося на території нинішніх пров. КНР Шаньсі та Хебей в епоху від династії Чжоу до Воюючих царств)

得到 *dédào* (дієсл.) отримати; досягти, домогтися; ~来(个 / 封) 信 *lái (gè / fēng) xìn* отримати листа; ~成功 *dédào chénggōng* (дієсл. фраз.) досягти успіху

宝玉 *bǎoyù* (ім.) дорогоцінний камінь

璧 *bì* (ім.) яшма, нефрит; 和氏 ~ *Hé shìbì* (ім.) нефритовий диск Хе

秦 *Qín* (ім.) Цінь (1. китайське прізвище; 2. (тж. ~国 *guó*) давнє китайське царство, а також династія, 246 – 207 рр. до н.е.)

想出(来) *xiǎngchū(lai)* (дієсл.) придумати, додуматися; вигадати; 想不出(来 / …… 来) *xiǎngbūchū(lai / …lái)* (дієсл. форм.) не могли придумати; не могли уявити собі

何 *hé* (пит. займ.) 1. що?; 2. який? / яка? / яке? / які?; 3. чому?; навіщо?; 4. як?; 5. де?; куди?

蔺相如 *Lìn Xiàngú* (ім.) Лін Сянжу (чиновник царства Чжао епохи Воюючих царств)

带着 *dàizhe* 1. (дієсл.) узяти / (при)нести з собою; 2 (прийм.) (і)з (кимось / чимось), при

看情况 *kàn qíngkuàng* (дієсл. фраз.) діяти за обставинами / в залежності від ситуації

勇敢 *yǒnggǎn* (прикм.) сміливий і рішучий, мужній, безстрашний, хоробрий

献给 *xiàngěi* (дієсл.) 1. присвятити; 2. віддати, вручити; піднести (подарунок)

传给 *chuángěi* (дієсл.) переказувати, повідомляти; передати; прищепити (цікавість, схильність тощо)

豕 *shǐ* (ім.) свиня: кабан; вепр

大臣 *dàchén* (ім.) міністр (у монархічній державі); державний чиновник високого рангу, сановник, можновладець

美女 *měinǚ* (ім.) 1. вродлива дівчина / жінка, красуня (у т.ч. як звертання, зазвичай до незнайомої особи жіночої статі); 2. придворна дама, фрейліна

拿回(来) *ná huí(lái)* (дієсл.) повернути, віддати / забрати назад

(一)点(儿) *(yī)diǎn(r)* / 一点(儿) *yīdiǎndiǎn(r)* (прикм.; присл.) невелика кількість, небагато; кілька, декілька; дещо

指 *zhǐ* 1. (ім.) палець; 2. (дієсл.) вказувати, показувати (给…… *gěi*... комусь) (у прям. – «...пальцем» – та переносн. сенсі); визначати, призначати; 是~ *shìzhǐ* (дієсл. фраз.) мати(ся) на увазі, позначати(ся); означати

交给 *jiāogěi* (дієсл.) передавати, вручати; доручати

生气地 *shēngqì de* (присл.) гнівно, сердито

骗人 *piànrén* (дієсл.) (об)дурити, обманювати; ошукувати

可不 *kěbù / kěbu* (присл.) 1. хіба ж не...?; 2. у жодному разі, нізащо, ніколи

看来 *kànlái* 1. (дієсл.) поглянути, подивитись; 2. (ім.) погляд, точка зору; 3. (присл.) вочевидь, позірно; 这样~ *zhèyàng kànlái* (присл. фраз.) з цієї точки зору, з такого погляду

逼 *bī* (дієсл.) 1. (тж. ~人 *bīrén*) змушувати, примушувати; 2. вимагати; зажадати; 3. перебувати поблизу; наближатися; примикати впритул (до когось / чогось)

摔碎 *shuāisùi* (дієсл.) розбити(ся) [вщент, на шматки]

撞死 *zhuàngsǐ* (дієсл.) вбити поштовхом / ударом, задавити до смерті (наприклад, про транспорт), забити до смерті; бути забитим / задавленим [до смерті]

对着 1. *duìzhe* (прийм.) проти, навпроти; назустріч, у напрямку; 2. *duìzháo* (дієсл.) (по)прямувати, кинутися (куди); спрямувати; збігатися, зіштовхуватися, сходитися впритул; підходити, бути добре підігнаним (наприклад, про стулки дверей)

连忙 *liánmáng* (присл.) відразу ж, поспіхом, квапливо; похапцем

道歉 *dàoqiàn* (дієсл.) вибачатися, приносити вибачення (向…… *xiàng*... перед кимось / комусь); висловлювати жаль (з приводу того, що сталося)

心想 *xīnxiǎng* (дієсл.)
(по)думати про себе / потайки;
~ 事成! *xīnxiǎng shìchéng*
(фразеол.) Нехай усі ваші бажання
здійсняться / усе [потайки]
задумане здійсниться!

斋戒 *zhāijiè* (дієсл.)
дотримуватися [релігійного] посту,
поститися

仪式 *yíshì* (ім.) церемонія,
ритуал, обряд

接受 *jiēshòu* (дієсл.)
отримувати, здобувати

献上 *xiànràng* (дієсл.)
підносити, вручати (з повагою);
дарувати (старшим або вищим за
статусом)

宾馆 *bīnguǎn* (ім.) заїжджий
двір, хостел; готель

藏 *cáng* (дієсл.) (за)ховати;
(за)ховатися; мати / таїти у собі;

~在身上 *cáng zài shēnshàng* (дієсл.
фраз.) (с)ховати (щось / когось) у
себе; ~身在 *cáng shēn zài* (дієсл.
фраз.) (с)ховатися, переховуватись

偷偷(儿) *tōutōu(r)* / 偷偷地
tōutōu de (присл.) потайки,
крадькома, нишком; непомітно

跑回(来) *pǎo huí(lái)* (дієсл.)
(при)бігти назад, бігом / біжучи
повернутися

来不及 *láibují* (дієсл.) не
встигнути; [вже / було] занадто
пізно

打 *dǎ* (дієсл.) атакувати,
нападати; завдавати удару

有了准备 *yǒu le zhǔnbèi* (дієсл.
фраз.) бути підготовленим,
підготуватися

最后 *zuìhòu* (присл.) після
цього; зрештою, відтак

词汇语法注解

1.1. Дієслівні структури на киталт 想不到(……)来 *ta* 送来 / 送……来

У структурі дієслівної форми 想不到 *xiǎng bu chūlai* «не могли придумати; не могли уявити собі» за наявності у реченні прямого неінвертованого додатка (без службового слова 把 *bǎ* чи його синонімів) останній елемент-модифікатор напрямку 来 *lái* може а) примикати безпосередньо до 出 *chū* (тобто власне 出来 *chūlai*), а прямиий додаток при цьому займає місце після 来 *lái* (вимовляється нейтральним тоном); б) взагалі випускатися; в) від'єднуватись від 出 *chū* і займати місце після прямого додатка, утворюючи своєрідну рамкову конструкцію 想不到……来 *xiǎng bu chū...lái* (при цьому 来 *lái* зберігає свій етимологічний другий тон).

Те саме стосується і дієслівної форми 送来 *sònglái* «прислати» та її подібних: прямиий додаток або інвертується за допомогою службового слова 把 *bǎ* у позицію перед 送来 *sònglái* (把礼物给父母送^来 *bǎ lǐwù gěi fùmǔ*

sònglái «прислати подарунок батькам»), або займає місце між 送 *sòng* та 来 *lái* (礼物[送] (到) 家里[来] *lǐwù sòng (dào) jiālǐ lái* «прислати подарунок додому»); при цьому 来 *lái* зберігає свій етимологічний другий тон), або ж ставиться після 送来 *sònglái* ([送来]他一份礼物 *sònglái tā yī fèn lǐwù* «прислати йому подарунок»). Крім того, можливий і змішаний варіант [把 *bǎ* + прям. дод. + 送 *sòng* + непрям. дод. + 来 *lái*] (把礼物[送] (给) 父母[来] *bǎ lǐwù sòng (gěi) fùmǔ lái* «прислати подарунок батькам»).

Місце призначення зазвичай вводиться прийменником 到 *dào* / 往 *wǎng* / 向 *xiàng* (куди?; у структурі 送……来 *sòng...lái* також може залишатись неоформленим, оскільки дієслово 送 *sòng* саме по собі має граматичні ознаки перехідності) а додаток-адресат / реципієнт – прийменником 给 *gěi* (кому?; якщо додаток-живий адресат займає місце безпосередньо після 送来 *sònglái*, то 给 *gěi* не вживається).

Слід звернути увагу на те, що коли прями́й додаток до 送来 *sònglái* та аналогічних за структурою дієслів передує присудковій (інверсія з 把 *bǎ*), то він не супроводжується рахівним суфіксом, у той час як у позиції після 送来 *sònglái* або у структурі 送……来 *sòng...lái* прями́й додаток зі стилістичної точки зору краще оформити рахівним суфіксом («прислати листа»: 把信[送来] *bǎ xìn sònglái*, але [送来]一封信 *sònglái yī fēng xìn* / [送一封信]来 *sòng yī fēng xìn lái*).

Позиція ви́до-часового показника 了 *le* у рамкових структурах на кшталт 送……来 *sòng...lái* не має суворої регламентації. Він може ставитись після 送 *sòng* (我把礼物送[了] (给) 孩子来。 *Wǒ bǎ lǐwù sòng le (gěi) háizi lái*. «Я прислав дітям подарунки»), після 来 *lái* (我把礼物送 (给) 孩子来[了]。 *Wǒ bǎ lǐwù sòng (gěi) háizi lái le*. «Я прислав дітям подарунки»), а також одночасно після обох компонентів (我把礼物送[了] (给) 孩子来[了]。 *Wǒ bǎ lǐwù sòng le (gěi) háizi lái le*. «Я прислав дітям подарунки»); в останньому випадку друге 了 *le* (після 来 *lai* / *lái*) вважається не ви́до-часовим маркером, а заключною модально-експресивною часткою, що посилює емпатичність висловлювання загалом і завершеність дії зокрема.

1.2. Питальні займенники веньяню у сучасній китайській мові

У художніх, публіцистичних та офіційно-ділових текстах, написаних сучасною китайською мовою, іноді (зі стилістичною метою надання більшої виразності, поетичнішого характеру тощо) використовуються питальні займенники, запозичені з веньяню.

Статистично найпоширенішим серед таких питальних займенників через свою багатозначність є займенник 何 *hé*, який стосується неживих предметів, переважно займає місце перед присудком та залежно від контексту може висловлювати низку значень, а саме: «що?» (замість норм. 什么 *shénme* / розм.

啥 *shá*: 你何干? *Nǐ hé gàn?* «Що ти робиш?»), «який?» (замість哪 (一) *nǎ(yī)*) та 怎么 *zěnmē*, але без наступного рахівного суфікса: 您选何选项? *Nín xiǎn hé xuǎnxiàng?* «Який варіант Ви обираєте?»), «чому?» або «навіщо?» (замість为什么 *wèishénme* та 干吗 *gànmá*: 你何不睡? *Nǐ hé bù shuì?* «Чому ти не спиш?»), «як?; яким чином?» (замість怎样 *zěnyàng* / 怎么 *zěnmē* / 怎么样 *zěnmeyàng*: 这是何发生的? *Zhè shì hé fāshēng de?* «Як це сталося?») та «де?» або «куди?» (замість在哪里 *zài nǎlǐ* / 在哪儿 *zài nǎr* та 到哪里 *dào nǎlǐ* / 到哪儿 *dào nǎr* тощо: 赵先生何住? *Zhào xiānsheng hé zhù?* «Де мешкає пан Чжао?»).

Похідними від 何 *hé* є наступні питальні займенники з конкретнішою семантикою, що переважно займають місце перед присудком і вживаються замість відповідних сучасних форм:

	Питальний займенник із веньяню	Відповідник у сучасній мові
«навіщо?»	何必 <i>hébì</i>	干吗 <i>gànmá</i> , 为什么 <i>wèishénme</i> розм. 干什么 <i>gàn shénme</i>
	你何必去那里? <i>Nǐ hébì qù nǎlǐ?</i>	你为什么去那里? <i>Nǐ wèishéme qù nǎlǐ?</i>
	«Навіщо ти туди йдеш?»	
«де?»	何处 <i>héchù</i> 何所 <i>hésuǒ</i> 何地 <i>hédì</i>	哪里 <i>nǎlǐ</i> 哪儿 <i>nǎr</i> 什么地方 <i>shénme dìfang</i>
	你何处住? <i>Nǐ héchù zhù?</i>	你住哪里? <i>Nǐ zhù nǎlǐ?</i>
	«Де ти мешкаєш?»	
Так само, як і від сучасних відповідників, від займенника 何处 <i>héchù</i> утворюються похідні прийменникові форми з конкретнішими просторовими відтінками: 在何处 <i>zài héchù</i> «де?» (пор. 在哪里 <i>zài nǎlǐ</i> / 在哪儿 <i>zài nǎr</i>), 从何处 <i>cóng héchù</i> «звідки?» (пор. 从哪里 <i>cóng nǎlǐ</i> / 从哪儿 <i>cóng nǎr</i>), 上何处 <i>shàng héchù</i> «куди?» (пор. 上哪里 <i>shàng nǎlǐ</i> / 上哪儿 <i>shàng nǎr</i>) тощо.		
«хто?; що за людина?»	何人 <i>hérén</i>	谁 <i>shei / shuí</i> 什么人 <i>shénme rén</i>
	他是何人? <i>Tā shì hérén?</i>	他是什么人? <i>Tā shì shénme rén?</i>

	«Хто він? / Що він за людина?»	
«коли?»	何时 <i>héshí</i>	什么时候 <i>shénme shíhou</i>
	他何时来? <i>Tā héshí lái?</i>	他什么时候来? <i>Tā shénme shíhou lái?</i>
	«Коли він прийде?»	
«1. у чому полягає?; 2. де знаходиться?»	何在 <i>hézài</i>	在哪里 <i>zài nǎli</i> / 在哪儿 <i>zài nǎr</i>
	困难何在? <i>Kùnnan hézài?</i>	困难在哪里? <i>Kùnnan zài nǎli?</i>
	«У чому полягають труднощі?»	
«скільки?»	几何 <i>jǐhé</i>	多少 <i>duōshao</i> 几个 <i>jǐ(ge)</i> 多大岁(数) <i>duōdà suì(shu)</i> (про вік дорослого) 几岁 <i>jǐ suì</i> (про вік дитини до 10 років)
	先生年几何? <i>Xiānsheng nián jǐhé?</i>	您多大岁数? <i>Nín duōdà suìshu?</i>
	«Скільки Вам років?»	
«як?; яким чином?»	如何 <i>rúhé</i>	怎(么)样 <i>zěn(me)yàng</i> 怎么 <i>zěnme</i>
	这是如何发生的? <i>Zhè shì rúhé fāshēng de?</i>	这是怎么发生的? <i>Zhè shì zěnme fāshēng de?</i>
	«Як це сталося?»	

Ще деякі похідні питальні займенники з 何 *hé* (为何 *wèihé* «чому?; навіщо?», 何事 *héshì* «чому ж?; у чому справа / що сталося?», 何以 *héyǐ* «чому?; з якої причини?», 何须 *héxū* «чому раптом?; для чого потрібно?», 何故 *hégu* «з якої причини?; заради чого?», 何等 *héděng* «1. який?; що за...?; 2. якою мірою?; наскільки?», 何如 *héru* / 何若 *héruò* «1. який?; схожий на що / на кого; 2. [а] що / як буде (на що буде схоже), якщо...?», 何谓 *héwèi* «як зрозуміти...?; що означає...?» тощо) у сучасних текстах трапляються дещо рідше.

Крім того, 何 *hé* входить до складу низки вказівних узагальнюючих займенників на кшталт 任何 *rènhe* «будь-який, який завгодно; всякий» тощо.

Епізодично у сучасних текстах також можна зустріти питальні займенники *вєньяню*, етимологічно не пов'язані з морфемою *何 hé* (孰 *shú* «хто?; котрий із двох?», 胡 *hú* «що?; як?», 盍 *hé* (злиття від 何不 *hébù*) «чому [ж]?» тощо). Втім, такі випадки є поодинокими, а самі ці займенники вважаються вкрай застарілими та надають стилю підкреслено архаїчного / архаїзованого, занадто пишного, унадмір (радше навіть по-снобістському) вишуканого звучання.

1.3. Дієслова-зв'язки *вєньяню* у сучасній китайській мові

Так само, як і у випадку питальних займенників, у сучасних художніх, публіцистичних та офіційно-ділових текстах зі стилістичною метою можуть використовуватись і запозичені з *вєньяню* дієслова-зв'язки. Вони синтаксично замінюють собою 是 *shì* «бути», але водночас можуть мати певні семантичні та граматичні особливості:

Дієслова-зв'язки	Семантика	Граматичні особливості та приклади вживання
<p>当 <i>dāng</i> 做 <i>zuò</i> 作为 <i>zuòwéi</i></p>	<p>Мають відтінок значення «виступати / функціонувати у якості когось / чогось», сполучаються з видо-часовими маркерами, у формі з 了 <i>le</i> набувають значення «стати кимось / чимось; перетворитися на когось / щось» (фактично синон. до дієсл. 成为 <i>chéngwéi</i>). Стилістично й етимологічно не до <i>вєньяню</i>, а до офіційно-ділового стилю сучасної мови.</p>	<p>他[当] / [做] / [作为]我的老师。 <i>Tā dāng / zuò / zuòwéi wǒ de lǎoshī.</i> «Він є моїм учителем» 她[当]了 / [做]了 / [作为]了一名医生。 <i>Tā dāng le / zuò le / zuòwéi le yī míng yīsheng.</i> «Вона стала лікарем» У сполученні з прикметниками 做 <i>zuò</i> та 作为 <i>zuòwéi</i> (на відміну від 是 <i>shì</i>) не випускаються, а висловлюють сенс «бути якимось» або (із 了 <i>le</i>) «стати якимось»: 好人太难[做]。 <i>Hǎo rén tài nán zuò.</i> «Гарною людиною бути вкрай важко» 他[做]了 / [作为]了很多疑。 <i>Tā zuò le / zuòwéi le hěn duō yí.</i> «Він став дуже підозріливим»</p>

<p>为 <i>wéi</i></p>	<p>Доволі поширена зв'язка офіційно-ділового та науково-публіцистичного стилів, що має підкреслено формально-канцелярський характер і може контекстуально сприйматись і як повний синонім до 是 <i>shì</i> «бути», і як така, що має додаткові відтінки «1. виступати / функціонувати у якості когось / чогось; 2. становити, [разом / спільно] складати». Сполучення з 了 <i>le</i> у сенсі «стати кимось / чимось; перетворитися на когось / щось» є можливим, але на практиці трапляється не дуже часто.</p>	<p>北京^为中国首都。 <i>Běijīng wéi Zhōngguó shǒudū.</i> «Пекін – столиця Китаю» 选他^为代表。 <i>Xuǎn tā wéi dàibiǎo.</i> «Його обрали [виступати] делегатом» 十寸^为一尺。 <i>Shí cùn wéi yī chǐ.</i> «Десять “цунь” [разом] складають один “чи”»</p> <p>Додатковий відтінок значення у певних контекстах – применниковий «як, у якості; будучи (кимось / чимось)»: 他^为人很好。 <i>Tā wéi rén hěn hǎo.</i> «Як людина, він дуже хороший»</p>
<p>即 <i>jí</i></p>	<p>Т.зв. емпатизована зв'язка художнього та науково-публіцистичного стилів, яка має значення «саме [це] і є» або «а саме...» та перетворює підмет на рему висловлювання (синон. до суч. нейтр. 就是 <i>jiù shì</i>).</p>	<p>知识^即力量。 <i>Zhīshi jí lìliang.</i> «Знання – це сила» (букв.: «Знання – це саме і є сила» або «Саме знання є сила»)</p>
<p>乃 <i>nǎi</i></p>	<p>Ще одна емпатизована зв'язка художнього та науково-публіцистичного стилів зі значенням «саме [це] і є» або «а саме...» (синон. до суч. нейтр. 就</p>	<p>工人^乃新社会的主人。 <i>Gōngrén nǎi xīn shèhuì de zhǔrén.</i> «Саме робітник і є господарем нового суспільства»</p>

	<p>是 <i>jiù shì</i>), що перетворює підмет на рему висловлювання; стилістично відрізняється від 即 <i>jí</i>, ще більшою архаїчністю, а відтак і ще формальнішим / піднесенішим відтінком.</p>	
也 <i>yě</i>	<p>Вкрай архаїчна для сучасної мови зв'язка, що використовується лише у дуже формальних наукових чи художньо-поетичних текстах і має однозначний «присмак» веньяню, а тому й сприймається як чіткий стилістичний анахронізм із вкрай старомодним відтінком.</p>	<p>На відміну від усіх інших зв'язок, 也 <i>yě</i> завжди займає місце не перед іменною частиною присудка, а після неї, тобто у самому кінці речення: 中国, 东亚之最大国也。 <i>Zhōngguó, Dōngyà zhī zuì dà guó yě.</i> «Китай – найбільша держава Східної Азії»</p>
非 <i>fēi</i>	<p>Заперечна зв'язка зі значенням «не бути; не є» (синон. до суч. нейтр. 不是 <i>bù shì</i>), що має те саме стилістичне забарвлення, що й 也 <i>yě</i>, тобто сприймається як однозначне вкраплення веньяню у сучасну мову й використовується лише у дуже формальних наукових чи художньо-поетичних текстах.</p>	<p>Ставиться перед іменною частиною і виступає присудком або самостійно, або у супроводі 也 <i>yě</i> після іменної частини (у самому кінці речення): 鯨非鱼也。 <i>Jīng fēi yú (yě).</i> «Кит – не риба / не є рибою» У конструкції 非 …… 非 <i>fēi...fēi</i> висловлює значення «(а)ні..., (а)ні...» або «не... і не...»: 非僧非俗。 <i>Fēi sēng fēi sú.</i> «Ані чернець, ані мирянин»</p>

Більшість інших дієслів-зв'язок веньяню (на кшталт ствердної 曰 *yuē*, заперечної 无 *wú* тощо) у сучасних текстах зустрічаються значно рідше.